

Linköpings universitet
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jana Hejzlar
08-563 088 19
Jana.hejzlar@hsv.se
BESLUT

2011-01-18
Reg.nr 641-933-10

Beslut om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Högskoleverket beslutar att ge Linköpings universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i följande ämnen: matematik, biologi, fysik, kemi, naturkunskap, teknik, historia, religionskunskap, samhällskunskap, geografi, filosofi, svenska, svenska som andraspråk, engelska, franska, spanska samt tyska.

Ansökan och ärendets hantering

Linköpings universitet har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i ämnena matematik, biologi, fysik, kemi, naturkunskap, teknik, historia, religionskunskap, samhällskunskap, geografi, filosofi, svenska, svenska som andraspråk, engelska, franska, spanska samt tyska.

För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Håkan Sollervall, Linnéuniversitetet (ordförande); lärarstuderande Diego Alfaro, Malmö högskola; lärarstuderande Ewa Axelsson, Högskolan Kristianstad; docent Jette Benn, Århus universitet; universitetslektor Cecilia Björklund Dahlgren, Luleå tekniska universitet; universitetslektor emerita Gerd Brandell, Lunds universitet; lektor Tua Ericsson-Knif, Svenska handelshögskolan i Åbo; fil. dr. Lars Geschwind, Technopolis group; professor Gunnar Gjone, Universitetet i Oslo; lektor Conrad Hagen, Universitetet i Stavanger; professor emerita Torlaug L. Hoel, NTNU i Trondheim; professor Gunilla Holm, Helsingfors universitet; lektor Lisen Häggblom, Åbo Akademi; universitetslektor Maj-Lis Hörnqvist, Luleå tekniska universitet; docent Jörgen Johansson, Högskolan i Halmstad; lektor Helge Kastrup, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; professor Rune Krumsvik, Universitetet i Bergen; professor Maria Lennernäs, Högskolan Kristianstad; dekan Nils-Georg Lundberg,

Professionshögskolan UCC Nordjylland; lärarstuderande Johan Lundmark, Uppsala universitet; docent Gunilla Molloy, Stockholms universitet; docent Maarit Mutta, Åbo universitet; professor Liv Merete Nielsen, Högskolan i Oslo; universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås; professor Christina Nygren-Landgårds, Åbo Akademi; universitetslektor Eva Olofsson, Umeå universitet; professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet; lektor Helle Rønholt, Köpenhamns universitet och professor Tobias Werler, Högskolan i Volda. Därutöver har professor Bengt Brendemoen, Universitetet i Oslo; försteamanuensis Anne Margrete Fiskvik, NTNU i Trondheim och Universitetet i Stavanger; lektor Fie Høytrup, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; lektor Bergthora Kristjansdottir, Professionshögskolan UCC i Köpenhamn; professor emeritus Lauri Lindgren, Åbo universitet; försteamanuensis Dag Jostein Nordaker, Universitetet i Stavanger och professor Staffan Wahlgren NTNU i Trondheim bistått bedömargruppen inom sina sakområden.

Underlag för bedömningen har varit universitetets ansökan samt intervjuer den 24 september 2010 med representanter för universitetet. Bedömargruppens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprovningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen.

Bedömargruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt, dels en samlad bedömning. Ledamöter i bedömargruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Linköpings universitet har förutsättningar att ge ämnesläroinriktad utbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnena matematik, biologi, fysik, kemi, naturkunskap, teknik, historia, religionskunskap, samhällskunskap, geografi, filosofi, svenska, svenska som andraspråk, engelska, franska, spanska samt tyska. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Linköpings universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i följande ämnen: matematik, biologi, fysik, kemi, naturkunskap, teknik, historia, religionskunskap, samhällskunskap, geografi, filosofi, svenska, svenska som andraspråk, engelska, franska, spanska samt tyska.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Jana Hejzlar i närvaro av stabschefen Lennart Stähle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Tomas Egeltoft, Sara Monaco, Joakim Palestro och Karl Weigelt deltagit.

Lars Haikola

Jana Hejzlar

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Ledamöterna i bedömagruppen

Bedömagruppens yttrande

Linköpings universitet

– ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan¹

Utbildningens förutsättningar

Lärraresurs

Antalet lärare står i proportion till undervisningens planerade omfattning. Kontinuiteten i termer av tillsvidareanställda lärare är tillfredsställande i samtliga ämnen. Generellt finns en god balans mellan å ena sidan vetenskaplig kompetens i ämnen och ämnesdidaktik och å andra sidan professionserfarenhet, även om den vetenskapliga kompetensen i ämnesdidaktik överlag är något svagare. För att fylla behovet av ämnesdidaktisk kompetens inom alla ämnen finns ett omfattande samarbete mellan ämnena.

I matematik är den vetenskapliga kompetensen i ämne och ämnesdidaktik tillfredsställande.

Den vetenskapliga kompetensen i ämnesteorier är bred i biologi, fysik, kemi och naturkunskap och tillräcklig i teknik. I samtliga ämnen finns också tillräcklig vetenskaplig kompetens i ämnesdidaktik, även om den är något svag i teknik. Det finns ett samarbete mellan ämnena vad gäller ämnesdidaktiken. Antalet lärare är aningen lågt i teknik, men det finns en god ämnesmiljö.

De samhällsorienterade ämnena historia, religionskunskap och samhällskunskap samt geografi har ett stort antal disputerade lärare, och i alla dessa ämnen finns tillräckligt med ämnesdidaktisk kompetens på vetenskaplig nivå. Den ämnesdidaktiska kompetensen är särskilt framstående i geografi och religionskunskap.

I filosofi är den vetenskapliga kompetensen god för ämnesstudierna, men betydligt svagare för ämnesdidaktiken.

I svenska är den vetenskapliga kompetensen i ämne och ämnesdidaktik tillfredsställande.

I svenska som andraspråk är den vetenskapliga kompetensen tillfredsställande men den ämnesdidaktiska kompetensen är svag. Viss forskning med ämnesdidaktisk relevans förekommer dock.

I de moderna språken engelska, franska, spanska och tyska är antalet lärare och den vetenskapliga kompetensen tillfredsställande i språk och litteratur. Den ämnesdidaktiska kompetensen är god i franska och tyska, men svagare i engelska och spanska.

¹ Ansöker i ämnena matematik, biologi, fysik, kemi, naturkunskap, teknik, historia, religionskunskap, samhällskunskap, geografi, filosofi, svenska, svenska som andraspråk, engelska, franska, spanska och tyska.

För den utbildningsvetenskapliga kärnan finns en tillräckligt omfattande lärarresurs med bred vetenskaplig kompetens.

Det finns goda möjligheter till kompetensutveckling för de anställda lärarna.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärarresurs är tillfredsställande i den utbildningsvetenskapliga kärnan samt i samtliga sökta ämnen.

Utbildningsmiljö

Det finns omfattande forskning med relevans för lärarutbildningen inom flertalet ämnen, liksom ett omfattande internationellt och nationellt samarbete. Utbildningen ges sammantaget i en forskande och utvecklande miljö. Utbildningen kommer av allt att döma att ge studenterna förutsättningar att utveckla ett kritiskt och kreativt förhållningssätt.

Det finns en fungerande organisation som säkrar att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen innehåller en välstrukturerad programbeskrivning och mål som utarbetats i enlighet med examensordningen.

Kursplanerna är överlag tillfredsställande och innehåller tillräckligt tydliga angivelser av mål, innehåll och uppläggning. I regel utgår kursplanerna för de två examensarbetena, som ska ha en ämnesdidaktisk inriktning, från generella mallar och är inte särskilt anpassade till respektive ämne. Detta skapar oklarheter rörande kursernas konkreta innehåll.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande i den utbildningsvetenskapliga kärnan och i samtliga sökta ämnen.

Undervisning, kurslitteratur, examination

I matematik är undervisningsformer, kurslitteratur, examinationsformer och progression tillfredsställande vad gäller såväl ämne som ämnesdidaktik.

I biologi, fysik, kemi och naturkunskap samt i teknik är innehållet och uppläggningsformen relevant i förhållande till examensmålen. Ämnesteorin och ämnesdidaktik är integrerade. Kurslitteraturen är sammantaget av god kvalitet, men urvalet av aktuell forskning och internationell litteratur är något begränsat.

Progressionen är tillfredsställande. Det är särskilt glädjande att det även i naturkunskap finns en tydlig inriktning mot skolämnet.

I historia, religionskunskap, samhällskunskap samt i geografi är innehållet sammantaget tillfredsställande, med varierade undervisnings- och examinationsformer, huvudsakligen relevant och adekvat kurslitteratur och en tillräckligt tydlig progression. Ämnesdidaktiken är integrerad i ämnesstudierna.

I filosofi är valet av innehåll och kurslitteratur i ämnesstudierna traditionellt men tillfredsställande. Det finns en tydlig ambition att åstadkomma ett kurspaket som är anpassat särskilt till lärarutbildningen, men det ämnesdidaktiska innehållet är tämligen utvecklat och ger till viss del intryck av tillämpad allmäntdidaktik med inriktning mot professionsfärdigheter. Progressionen är svag, men tillräcklig. Sammantaget är uppläggningsen tillfredsställande.

I svenska är innehållet och uppläggningsen genomtänkt, med god integration av ämnesteorin och ämnesdidaktik. Undervisningsformerna är varierade och relevanta. Däremot är det inte särskilt stor variation bland examinationsformerna. Särskilt den ämnesdidaktiska kurslitteraturen är välvald och relevant, med inslag från aktuell forskning. Progressionen är tydlig.

I svenska som andraspråk är innehållet relevant i relation till examensmålen. Ämnesdidaktiken är välintegrerad. Undervisnings- och examinationsformerna är något oklara och kunde av allt att döma gärna vara mer varierade. Sammantaget säkrar dock uppläggningsen och kurslitteraturen forskningsanknytning och progression på ett tillfredsställande sätt.

I engelska, franska, spanska och tyska är innehållet inte utarbetat i detalj, men för samtliga dessa ämnen framstår uppläggningsen som tillfredsställande, med varierade undervisnings- och examinationsformer, aktuell och relevant kurslitteratur och en klar progression. Ämnesdidaktiken är integrerad med ämnesstudierna.

I den utbildningsvetenskapliga kärnan är undervisningsformer, kurslitteratur, examinationsformer och progression tillfredsställande.

Examinationen av den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs av lärosätet i samarbete med handledare vid de medverkande skolorna.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande i den utbildningsvetenskapliga kärnan samt i samtliga sökta ämnen.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Lärosätet har visat att det finns system för att dokumentera kraven med avseende på olika typer av examination.

Lärosätet har visat att det finns system för att säkra att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Linköpings universitet har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i ämnena matematik, biologi, fysik, kemi, naturkunskap, teknik, historia, religionskunskap, samhällskunskap, geografi, filosofi, svenska, svenska som andraspråk, engelska, franska, spanska samt tyska. Vi rekommenderar Högskoleverket att tillstyrka ansökan för dessa ämnen.